

Na temelju članka 39. stavak 1. i članka 51. stavak 3. Zakona o zaštiti prirode ("Službene novine Federacije BiH", broj 33/03), federalni ministar prostornog uređenja i okoliša donosi

PRAVILNIK

O USPOSTAVLJANJU I UPRAVLJANJU INFORMACIJSKIM SUSTAVOM ZA ZAŠTITU PRIRODE I VRŠENJE MONITORINGA

Član 1.

Ovim pravilnikom uređuje se uspostavljanje i upravljanje Informacijskim sustavom za zaštitu prirode i vršenje monitoringa, te praćenje, prikupljanje, registriranje i analiziranje podataka, činjenica i drugih relevantnih informacija o stanju i korištenju prirode i mjerama poduzetim od organa uprave, gospodarskih društava i drugih organizacija.

Informacijskim sustavom iz stavka 1. ovog članka vrši se formiranje, klasificiranje, održavanje i prezentacija opisnih, numeričkih i prostornih baza podataka o stanju i korištenju prirode.

Član 2.

U smislu ovog pravilnika slijedeći izrazi znače :

«praćenje stanja prirode» - kontinuirani monitoring stanja prirode;

«prikupljanje podataka o stanju i korištenju prirode» - prikupljanje relevantnih podataka od znanstvenih i stručnih institucija;

«registriranje podataka o stanju i korištenju prirode» - evidentiranje podataka o stanju i korištenju prirode;

«inventarizacija» - utvrđivanje diverziteta vrsta/staništa/ekosistema/pejzaža;

«analiziranje podataka, činjenica i drugih relevantnih informacija o stanju i korištenju prirode» - izučavanje postojeće literature i razmjena informacija sa znanstvenim i stručnim institucijama koje se bave proučavanjem prirode i stanja u njoj, obrada svih prikupljenih podataka, činjenica i informacija te izvođenje zaključaka o trenutnom stanju i korištenju prirode;

«poduzete mjere od strane organa uprave i gospodarskih društava» - mjere koje su organi uprave i gospodarska društva poduzeli sukladno ovlaštenjima utvrđenim Zakonom o zaštiti prirode.

Član 3.

U okviru informacijskog sustava Federalnog ministarstva prostornog uređenja i okoliša (u daljem tekstu:Ministarstvo) uspostavlja se informacijski sustav za zaštitu prirode i vršenje monitoringa (u daljem tekstu:informacioni sistem) sukladno međunarodno prihvaćenim standardima i obvezama.

Član 4.

Ministarstvo obrađuje i objedinjuje prikupljene podatke o stanju prirode, izrađuje izvješće i vodi baze podataka.

Član 5.

Ministarstvo organizira praćenje stanja očuvanosti prirode (monitoring).

Praćenje stanja očuvanosti prirode obuhvata:

- 1) praćenje i ocjenu stanja bioloških svojti, njihovih staništa, stanišnih tipova, ekološki značajnih područja, ekoloških sistema, te tipova krajolika;
- 2) praćenje stanja zaštićenih prirodnih vrijednosti.

Član 6.

Ministarstvo je dužno uspostaviti bazu podataka za područje Federacije Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu:Federacija) koja obuhvata informacije o: biološkim svojstama sa njihovim arealima, staništima i stanišnim tipovima, ekološkim sustavima i tipovima krajolika (uključujući geološke podatke, kao i podatke o karakteristikama vode, zemljišta, zraka i elemenata klime) sa ocjenom njihovih stanja.

Član 7.

Baza podataka se uspostavlja po osnovu sljedećih obaveznih setova informacija :

1. lista i stanje populacija biljnih taksa na teritoriji Federacije sa podbazama vrsta sa:
  - federalne crvene liste,
  - internacionalnim konzervacijskim statusom (IUCN, Habitat Directive, Natura 2000, Emerald)
2. lista i stanje populacija životinjskih taksa na teritoriji Federacije sa podbazama vrsta sa:
  - federalne crvene liste,
  - internacionalnim konzervacijskim statusom (IUCN, Habitat Directive, Bird Directive, Natura 2000, Emerald)
3. lista i stanje ekosistema na staništima na teritoriji Federacije sa podbazom:
  - ekosistema na relevantnim staništima Aneksa I Habitat Directive
4. lista i stanje specifičnih pejzaža na teritoriji Federacije
5. lista i stanje zaštićenih područja na teritoriji Federacije
6. lista i stanje područja od interesa zajednice za budući režim zaštite na teritoriji Federacije .

Član 8.

Obavezni parametri monitoringa iz toč. 1., i 2. članka 7. ovog pravilnika su:

- 1) geografske koordinate populacija
- 2) površina područja koje zauzimaju pojedine populacije
- 3) praćenje stanja brojnosti populacija
- 4) praćenje stanja očuvanosti populacija
- 5) praćenje mogućnosti koridora sa drugim populacijama iste vrste
- 6) praćenje promjena ekoloških faktora na staništima različitih populacija
- 7) konzervacijski status vrste prema crvenoj listi
- 8) internacionalni konzervacijski status vrste

Član 9.

Obvezni parametri monitoringa iz toč. 3. članka 7. ovog pravilnika su:

- 1) geografske koordinate
- 2) površina područja koje zauzima ekosistem
- 3) praćenje abiotičkih i biotičkih faktora
- 4) utvrđivanje i praćenje razine biodiverziteta unutar ekosistema
- 5) praćenje očuvanosti zajednica
- 6) praćenje promjena u biocenološkom sastavu zajednica
- 7) praćenje indikatora stanja zajednica
- 8) praćenje općeg stanja ekosistema
- 9) praćenje promjena površine ekosistema
- 10) internacionalni konzervacijski status

Članak 10.

Obvezni parametri monitoringa iz točke 4. članka 7. ovog pravilnika su:

- 1) geografske koordinate
- 2) praćenje sastava i strukture prisutnih ekosistema
- 3) praćenje promjena ekoloških faktora krajolika metodom bioindikacije
- 4) praćenje općeg stanja prisutnih ekosistema
- 5) praćenje promjena površine pojedinih ekosistema u krajoliku.

Članak 11.

Obvezni parametri monitoringa iz točke 5. članka 7. ovog pravilnika su:

- 1) geografske koordinate
- 2) površina koju zauzima zaštićeno područje
- 3) praćenje granica zaštićenog područja
- 4) praćenje dozvoljenih aktivnosti za pojedine zone
- 5) praćenje abiotičkih i biotičkih faktora u pojedinim zonama
- 6) praćenje strukture i sastava biocenoza u pojedinim zonama
- 7) praćenje provođenja mjera zaštite

Parametri monitoringa zaštićenih područja Federacije su dio nacionalne CDDA baze.

Članak 12.

Obvezni parametri monitoringa iz točke 6. članka 7. ovog pravilnika su:

- 1) geografske koordinate
- 2) površina koju zauzima područje od interesa zajednice
- 3) praćenje strukture i sastava biocenoza u pojedinim zonama
- 4) praćenje svih vrsta antropogenih aktivnosti

Članak 13.

Monitoring stanja vrsta, staništa, ekosistema, pejzaža, zaštićenih područja i područja od interesa zajednice se vrši nakon:

- 1) inventarizacije pojedinih kategorija ovog stava
- 2) izrade federalnih crvenih listi.

Ministarstvo je dužno nakon izvršene inventarizacije pojedinih kategorija iz stava 1. i izrade federalnih crvenih listi, uspostaviti baze podataka sukladno članku 6. ovog pravilnika.

Članak 14.

Podaci o stanju vrsta, staništa, ekosistema, pejzaža, zaštićenih područja i područja od interesa zajednice nakon inventarizacije i izrade federalnih crvenih listi se mogu sticati kroz:

- 1) rezultate naučnih istraživanja
- 2) rezultate ciljne valorizacije prirodnih vrijednosti područja
- 3) studije uticaja na okoliš
- 4) izvještaje kantonalnih ministarstava nadležnih za poslove okoliša
- 5) izvještaje nadležnih ? federalnih i kantonalnih institucija
- 6) rad nevladinih organizacija

Članak 15.

Ministarstvo je dužno obezbijediti izradu GIS mapa za areale zaštićenih područja i vrsta sa utvrđenim konzervacijskim statusom.

Članak 16.

Ministarstvo je dužno uspostaviti jedinstvenu bazu literaturnih florističkih, faunističkih i ekoloških izvora podataka.

Baza podataka iz stava 1 ovog članka obuhvata i sve postojeće i dostupne informacije (pregledi, studije, zbirke, publikacije i znanje stručnjaka) raspoložive u digitalnoj formi.

Članak 17.

Ministarstvo je dužno alarmirati organe uprave i znanstvenu javnost u slučaju da su rezultati monitoringa u suprotnosti sa odredbama Zakona o zaštiti prirode.

Članak 18.

Ministarstvo, kantonalna ministarstva nadležna za poslove okoliša, kantonalni zavodi za zaštitu kulturno-historijskog i prirodnog naslijeđa, javne ustanove koje upravljaju zaštićenim prirodnim vrijednostima dužni su osigurati javnost podataka u vezi zaštite prirode sukladno Zakonu o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH, broj 32/01).

Članak 19.

Nadležni organi i pravne osobe iz članka 18. ovog pravilnika dužni su voditi evidenciju o podacima važnim za zaštitu prirode i u slučaju oštećenja prirode dužni su o tome informirati javnost sa upustvima o postupanju radi njene zaštite i očuvanja. U slučaju neposredne opasnosti prirodi i zdravlju ljudi javnost se izvještava o poduzimanju potrebnih mjera i radnji u cilju sprječavanja ili ublažavanja šteta koje bi mogle prosteći iz te opasnosti.

Informacije moraju biti pravovremene i istinite

Članak 20.

Nadležni organi dužni su sredstvima javnog informiranja na njihov zahtjev pružiti informacije o stanju prirode, o obavljanju poslova zaštite, te omogućiti uvid u odgovarajuću dokumentaciju.

Informacije o stanju zaštite prirode daju se, u pravilu, u pisanom obliku.

Članak 21.

Podaci o praćenju stanja očuvanosti prirode, a posebno zaštićenih prirodnih vrijednosti čuvaju se u Ministarstvu.

Članak 22.

Svako ima pravo u za to određeno vrijeme i pod nadzorom službenika Ministarstva obaviti uvid u podatke kojima raspolaže Ministarstvo, te iz podataka dobiti izvode, ispise ili kopije.

Uvid u dokumentaciju i podatke Ministarstvo može ograničiti sukladno Zakonu o slobodi pristupa informacijama u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH», br.32/01).

Članak 23.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave u "Službenim novinama Federacije BiH".

